

ԱՌՈՐՏՆԵՐԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Մ. Հ. Միության Առողջապահության 1936 թվի
նոյեմբերի 28-ի հրահանգչական նամակը

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ

ԱԶԵՐԵՅՆԵՐ

ՈՒ — 1938 թ.

618

Ա-15

38-0
C2 2840

04 AUG 2010

Խ. Ս. Հ. Մ. ԱՌՈՂՋԱԳԱՀՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏ

618
Ա-15

ԱՌՈՐՏՆԵՐԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Խ. Ս. Հ. Միության Առողջօրկումատի 1986 թվի
նոյեմբերի 28-ի հրահանգչական համակը

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՎՈՐՈՇՈՒ ՄՆԵՐ

ԱԶԵՐՆԵՍՏՐ

ԲԱԳՈՒ — 1938 թ.

7893

Միութենական հանրապետությունների Առաջ-
նախնական ժողովրդական կոմիտեներին,
Ա.Խ.Ս.Հ. Առողջապահության ժողովրդա-
կան կոմիտեներին, յերկրային և մարդային
առողջապահական բաժիններին վարիչներին:

ԱՐՈՐՏՆԵՐԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Խ.Ս.Հ. Միութեան ժողովրդական կոմիտեների
Խորհուրդը սույն թվի նոյեմբերի 22-ին հաստատեց
ստորև բերվող «Հղիության արհեստական բնդհառ-
ման (աբորտի) քույլավության կարգի մասին կանո-
նադրությունն—ըստ բժշկական ցուցումների»:

Առաջարկում էմ այդ Կանոնադրությունն ընդու-
նել անմիջական ղեկավարություն և այն կյանքում կի-
րառելու համար շտապ կենսապայմաններ հետևյալ միջո-
ցառումները.

1. Յերեք օրվա ընթացքում կազմել և ուղարկել
ԽՍՀ Միութեան Առողջօգնություններին և հաստատու-
թյունն՝ այն չրջանային կենտրոններին ցուցակները,
վորտեղ պետք և կազմակերպվեն աբորտները թույլա-
տրող բժշկական հանձնաժողովներ:

Բժշկական հանձնաժողովների ատեղծումը պետք է
նշել աշխատանքի, վորպեսզի մեկ հանձնաժողովն սպա-
սարկի միջին չափով յերկու-յերեք վարչական շրջան
ըստ տեղիտորիայի և աղղարնակություն, ըստ վորում
հանձնաժողովի տեղը պետք է ընտրվի մի այնպիսի

57044-66

չըջանալին կենտրոն, վորտեղ կան վտրակյալ բժըշկական ուժեր:

2. Վերանայել և հաստատել ներկայումս գործող քաղաքային և շրջանային բժշկական հանձնաժողովներին անձնակազմը, համաձայնեցնելով այն կանոնադրութեան յերկրորդ կետին հետ:

Յերկու մշտական անդամների թվից մեկին հաստատել վորպես ղեկավար (նախագահ) և յուրաքանչյուր անդամին նշել մեկ տեղակալ՝ քաղաքայութեան կամ հիվանդութեան ղեկավար:

Քաղաքային Առողջապահական բաժիններին և այն շրջաններին շրջանային Առաքելներին, վորտեղ պետք է գործեն բժշկական հանձնաժողովները, պետք է առաջարկել նախորդը պատրաստելու նաև դանապան մասնապետների ցուցակներն այն հաշվով, վորպեսզի բժշկական հանձնաժողովին յերրորդ անդամը հրավիրվի հանձնաժողովին նախագահի կողմից ըստ աջ ցուցակի:

3. Բոլոր քաղաքաբաժինները և շրջաքաղաքները, վորոնք սպասարկվում են սովյալ բժշկական հանձնաժողովի կողմից, պետք է անմիջապես կազմեն յեվ ուղարկեն Հանձնաժողովին իրենց տեղիստորիայի հիվանդանոցների ցուցակը, վորտեղ կարելի չէ արբորաներ կատարել բժշկական հանձնաժողովի թույլտվութեամբ:

4. Միութենական հանրապետութեան Սոցիալ-պահութեան ժողովմասները պետք է 10 որվա ընթացքում վերանայեն և հաստատեն արբորների թույլտվութեան կենտրոնական բժշկական հանձնաժողովներին

անձնակազմը, վորոնք կազմակերպվելու չեն յուրաքանչյուր յերկային և մարդային կենտրոնում, ինչպես նաև հանրապետութեան յուրաքանչյուր վորոնք մարդային բաժանում չունեն, համաձայն կանոնադրութեան 7-րդ կետի: Դրա համար յերկրային (մարդային) առաքելները և Սպասարկող ՍՍՀ Առաքել-կոմասները պետք է անմիջապես ներկայացնեն Առաքելկոմասներին իրենց թեկնածուներին:

5. Արբորները թույլտրող բժշկական հանձնաժողովներն անհրաժեշտ է արահովել ատանդարտ ձևերով (կցվում են) — հղիներին ընդունելու ժուռնալներով, արբորը մեկտեղելու կամ թույլտրելու ակտերով և հաշվետու տեղեկութեաններով:

Վոչ լրիվ արբորները դրանցել հիվանդանոցի ընդհանուր ժուռնալների մեջ, իսկ նրանց հիվանդութեան պատմութեաններն առանձնացնել առանձին վարտոտներ կայի:

Ամենալուրջ ուշադրութեան դարձնել յուրաքանչյուր թույլտրված արբորի կամ մեքման թույլտրութեան իր ժամանակին ու ճիշտ դուրսմեկտաքիայի վրա:

Պարբերաբար տուրքել, թե բժշկական հանձնաժողովների և թե հիվանդանոցների արբորների վատարման մաստաններն ու փատարկութեք:

6. Ինչպես նշված է կանոնադրութեան մեջ, արբորներ կատարելու վճարը սահմանում են դաշնակից հանրապետութեան Սոցիալ-կոմասները: Այդ վճարը սահմանելի պետք է ղեկավարվել ուղերայի և հիվանդի պահպանման մոտավոր լինարթեքով,

յերևելով միջին հաշվով 40-50 ուղիղ յուրաքանչյուր
ուպերացիայի համար (ներառյալ հիվանդի պահպա-
նությունը) :

Այդ վճարները մուծելու համար պետք է՝ չըջա-
նային աղքատների հատուկ հաշիվ բացել Ֆինրաթնում
և պահանջել, վորպեսզի հզի կինը, վորին թույլ-
տրուիւմ է արորտը, ներկայացնի համապատասխան
հիվանդանոցին, բժշկական հանձնաժողովի թույլտը-
վության ակտի հետ միասին, նաև սահմանված վճա-
րի մուծման անգորադիրը :

Ստացված դրամները պետք է համարվեն վոր-
պես հատուկ միջոցներ և ուղարկուիմեն բժշկական
հանձնաժողովի աշխատանքի վճարման ու հզի կա-
նանց բուժսպասարկման և պատրոնաթի, և հատկա-
պես այն հզի կանանց, վորոնց արորտի թուլլութու-
թյունն չի արված բարելավման ծախսերի համար :

7. Միջոցներ ձեռք առնել նրա համար, վորպեսզի
ազգարնակությունը լայն կերպով իրադեկ լինի արորտ-
ների թուլլության կարգի, բժշկական ցուցմունք-
ների խիստ բնույթի, բժշկական հանձնաժողովների
վայրի և աշխատանքի ժամանակի մասին :

Տեղափոխների, ամբուլատորիաների և կոնսուլտա-
ցիաների բժիշկները չպետք է մերժեն հիվանդ հզի
կանանց խնդիրներն իրենց նայելու մասին արորտի
միջնորդության կապակցությամբ, միայն այն ձեա-
կան հիմունքով, վոր արորտի թուլլությունը կախ-
ված է բժշկական հանձնաժողովից : Այդ դեպքերում,
ինչպես նշված է կանոնադրության մեջ, տեղափոխ
կամ ամբուլատորիայի բժիշկը պետք է հիվանդին

սեղարկի համապատասխան բժշկական հանձնաժողովին
իր յեղրակացությամբ, նշելով հիվանդության դեպք-
նույր և այն հաստատող որոշելով տվյալները :

Սակայն այդ նախնական բժշկական դիտումներից
չի կարելի պարտադիր ստադիա դարձնել արորտի
քննման դործում :—բժշկական հանձնաժողովը չի կա-
րող մերժել հզի կնոջ միջնորդությունը արորտը
թուլլատրելու մասին, չնայած վոր նա բժշկական
նախնական քննության չի անցել :

8. Կանանց կոնսուլտացիաները և նրանց աւրնթեր
դանովող սոցիալ-իրաւական կարիքներն իրենց հակո-
ւության տակ պետք է վերցնեն վոր միայն այն կանանց
աւողջական դրությունը, վորոնց թուլլատրված է
արորտ անել, ալի և նրանց, վորոնց արորտ անելը
մերժվել է : Անհրաժեշտ է այդպիսի կանանց ցույց
տալ բժշկական մանրակրկիտ ոգնություն և աժեն տե-
սակի բարոյական ոգնություն, վորպեսզի թուլլ շտալ
նրանց ընդհատակյա արորտմախերներին դիմելու :

9. Միևե և այժմ բժշկական հիմնարկները և բժշ-
կական աշխատողներն անթուլլատրելի կերպով քիչ
ուշադրություն են դարձնում իրենց անմիջական պար-
տականություններին՝ պրոպագանդա և լուսավոր-
չական աշխատանք տանելու այն ուղղությամբ, վոր-
պեսզի կանանց մասայի մեջ արմատացնել արորտ-
ների լուրջ վնասի և հանցագործության համոզմուն-
քը : Բժշկական շատ աշխատողներ ել անթուլլատրե-
լի պատիւությամբ են նայում նաև ընդհատակյա
արորտների դեպքերին, վորոնց նրանք հանդիպում են

սլրակալիկայում — հետևելով խաչատուակ փանոնին՝
թե դա «խմ գործը չե»:

Այլ անգործունեություն չկան ու պատկերված չեն
պետք է վերջ դնել:

Առաջինները պարտավոր են ձգակելու ձեռնարկ-
ների բանավորումներին, կոլտնտեսուհիներին, ծառա-
յողներին, տնային տնտեսուհիներին միջև տարվող
պրոպագանդիստական և լուսավորչական աշխատան-
քի սկսմանը, կազմակերպելով զբույժներ
արդյունների վերաբերյալ, դասախոսություններ, կի-
նոնկարների ցուցադրում և այլն, այլ գործին ներ-
գրավելով՝ բժիշկներին, մանկաբարձուհիներին, հե-
վելով հասարակական կազմակերպությունների ու
նույնիսկ վրա:

Բժիշկը, մանկաբարձուհին, իրենց սլրակալի-
կում, բաղկացնելով բնդհատակյա արտադրի հետ և այլ
մասին դասախոսություններ չհաշտնելու դեպքում պետք
է խաչատուակին հասարակական օրդանների, ընկե-
րական դասարանների և իրենց կոլեկտիվներին կող-
մից:

10. Արդյունների հաշվառումն ու հաշվետու-
թյունը տանել ըստ կցվող ձևերի, վորոնք հաստատ-
ված են Ժողովրդատնտեսական Հաշվառման Կենտ-
րալիստի կողմից, ուղարկվելով ստացված տրվ-
յալները բժշկական հանձնաժողովներին ուղարկելով դե-
կտման համար՝ խոսելով դեկտմանը վերաբեր-
յալ:

ԽՍՀՄ-ի Առողջապահության Ժողովրդական
Կոմիտե Գ. ԿԱՄԻՆՍԿԻ
Նոյեմբերի 28. 1936 թ.

Խ. Ս. Հ. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Մասկվա, Կրեմլ, № 2012, 22 նոյեմբերի 1936 թ.
Արդյունների բույսավարչական կարգն ըստ բժշկական
ցուցմունքների.

ԽՍՀ Միության Ժողովրդական Կոմիտեների
Խորհուրդը վորոշում է.

Հաստատել ԽՍՀ Միության Առողջապահության
Ժողովրդական Կոմիտեի կողմից ներկայացված Կա-
նոնադրությունը հղիության արհեստական լեզահա-
ման (արտադրի) ուղեւորացի թույլտվության կարգի
մասին՝ ըստ բժշկական ցուցմունքների (տես հավել-
վածը):

ԽՍՀ Միության Ժողովրդական Կոմիտեների
Խորհրդի նախագահ՝ Վ. ՄՈՒՍՏՈՎ,

ԽՍՀ Միության Ժողովրդական Կոմիտեների
Խորհրդի գործերի կառավարիչ՝

Ի. ՄԻՐՈՇՆԻԿՈՎ,

Հավելված՝ ԽՍՀ Միության ժողովրդական
1936 թվի մայիսի 22-ի № 2012 վարչական

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՂԻՈՒԹՅԱՆ ԱՐԿԵՍՏԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՏՄԱՆ (ԱՐՈՐՏԻ) ՈՂԵՐԱՑԻԱՅԻ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ ԸՍՑ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՑՈՒՑՄՈՒՆԴ- ՆԵՐԻ

ԽՍՀՄ Կենտրոնական խիստ Ժողովրդական 1936
թվի հունիսի 27-ի «Արտոններն արգելելու մասին»
վորոշումը բժշկական աշխատողներից պահանջում է
ամենամիջոց և բարեխիղճ կատարում:

Խորհրդային բժիշկը պետք է շատ լավ հասկանա,
վոր արտոնը վնաս միայն վնասակար է կենդ առողջու-
թյան համար, այլ և հանդիսանում է սոցիալական
չորջ չարիք, վորի դեմ մղվող պայքարը յուրաքան-
չյուր գիտակից քաղաքացու և ամենից առաջ, բժշկ-
ական աշխատողների պարտքն է:

Բարեխիղճ խորհրդային բժիշկն իր պրակտիկա-
յում չպետք է թույլ տա ամենափոքր նահանջ հիմ-
նական կանոնից, վորը շարադրված է ԽՍՀՄ-ի Կենտ-
րոնական խիստ Ժողովրդական 1936 թվի հունիսի 27-ի
վորոշման մեջ, վոր արտոն ունեցող արգելված է և
թույլատրվում է վորտես բացառություն միայն այն
դեպքերում, յերբ «հղիության շարունակումը վտանգ
է ներկայացնում կանջին, կամ հղի կնոջ առողջու-
թյանը ծանր վնաս է սպառնում, ինչպես նաև ժա-

ւանգարար անցնող ծանր հիվանդությունների առ-
կայությամբ դեպքում»:

Այն հիվանդությունները, վորոնց առկայությամբ
թույլատրվում է արտոնների կատարումը, թված են
ԽՍՀՄ-ի Առողջկոմատի կողմից հաստատված արտոնի
մասին բժշկական ցուցմունքներում (կցվում են):

Այդ ցուցմունքների յուրաքանչյուր կամայական
մեկնաբանություն, նրանց յուրաքանչյուր ընդլայ-
նում կատեգորիկ կերպով արգելվում է: Այն բժշկին,
վորը վնաս բախարար խտություն ու բարեխիղճորեն
կկիրառի պահանջված ցուցմունքները, չխոսելով ար-
դեն ուղղակի խախտումների մասին, սպասում է
որենքով սահմանված քրեական պատիժ:

Այդ կապակցությամբ անհրաժեշտ դռնելով
արտոնի թույլատրության կարգի կազմակերպման
որենքի խտությամբ պահանջման սպահովումը, ԽՍՀ
Միության Առողջկոմատը է կատարում ԽՍՀ Միու-
թյան Կենտրոնական խիստ Ժողովրդական վորոշման
սահմանում է ըստ բժշկական ցուցմունքների արտոն-
ների կատարման դործերի քննության և լուծման
հետևյալ կանոնները.

1. Ոպերացիայի միջոցով հղիության ընդհատու-
մը (արտոն) թույլատրվում է բացառապես այն հի-
վանդությունների առկայությամբ, վորոնք նշված են
կցվող բժշկական ցուցմունքներում:

2. Ցուրաքանչյուր առանձին դեպքերում այն հի-
վանդության առկայությամբ, վորը հիմք է հանդի-
սանում արտոնի թույլատրության համար, սահմա-
նում է բժշկական հանձնաժողովը յերեք բժիշկների

կազմով, այդ թվում յերկու մշտական անդամներին՝ մանկաբարձ-դինեկոլոգի և ներքնաբուժի և յերրորդի, վորը հրավիրված է հանձնաժողովին մասնակցելու, այն մասնագիտության բժշկի, վորի բնադավառին և վերաբերում սահմանված հիվանդությունը:

Հանձնաժողովի մշտական անդամները նշանակվում են յերկրաչին (մարդաչին) ատրափինների յնախ հանրապետությունների Առողջապահական Ժողկոմատներին կողմից, վորոնք չունեն մարդաչին բաժանմունք, մի տարի ժամանակով:

3. Աբորտներին թույլտվության բժշկական հանձնաժողովները կազմակերպվում են կանանց կոնսուլտացիաներին կից յուրաքանչյուր քաղաքում, ինչպես նաև չրջանային կենտրոններում այն ցուցակներով, վորոնք կազմված են միութենական հանրապետությունների Առողջկոմատներին կողմից և հաստատված են ԽՍՀՄ-ի Առողջկոմատի կողմից: Շրջանային կենտրոններում, վորոնք չունեն կանանց կոնսուլտացիաներ, հանձնաժողովներն ստեղծվում են չրջանային հիվանդանոցներին կից:

Յուրաքանչյուր հանձնաժողով սպասարկում և իրեն կցված վորոշ չրջան (տեղիտորիա):

Ծանոթութուն.— Գյուղական տեղամասային բժիշկներն այն դեպքերում, յերբ հիվանդները դիմում են իրենց՝ պահանջելով արդար կատարել, աջակցի հիվանդներին, ըստ բժշկական ցուցմունքներին, ուղարկում են բժշկական հանձնաժողովներին, իրենց յեղրակացության հետ միասին, վորտեղ պետք է ցույց տրված լինեն

հիվանդության դիագնոզը և այն հաստատող որոշակի մեթոդները:

4. Բժշկական հանձնաժողովը՝ յուրաքանչյուր արդար կատարելու դիմումը ներկայացնելիս վորում պետք է հանի 5 որից վոչ ուշ:

5. Այն դեպքերում, յերբ ամբուլատորական կարգով հնարավոր չէ յեղրակացություն հանի, հղի կնոջ հիվանդության բնույթի մասին, ըստ պահանջված ցուցմունքների, հանձնաժողովն իրավունք ունի ուղարկելու հիվանդին ստացիոնար՝ ստացիոնարական հետադոման համար:

6. Առանձին դեպքերում արժարի առթիվ անհատական բժշկական ցուցմունքների առկայությամբ, վորոնք չեն նախատեսնված Առողջկոմատի կողմից, վորոնք սակայն սկիզբառ ծանուցելով սնարտում են հղի կնոջ առողջությանը, բժշկական հանձնաժողովն իր յեղրակացությամբ հղի կնոջն ուղարկում և ինտրոնալան հանձնաժողովին:

7. Կենտրոնական հանձնաժողովը կազմակերպվում է սկզբնական բժշկական հանձնաժողովերի աշխատանքի ղեկավարման համար՝ յերկրային (մարդաչին)՝ ատրափիններում և հանրապետությունների Առողջկոմատներում, վորոնք չունեն մարդաչին բաժանում, յերբ մասնագետ բժիշկներին՝ Ատրափի վարիչի կամ Առողջապահության Ժողովրդական կոմիտարի անձնական նախագահությամբ: Կենտրոնական Հանձնաժողովի կազմը նշանակվում է համարատարան միութենական հանրապետության Առողջապահության Ժողկոմատի կողմից:

8. Արորտ կատարելու յուրաքանչյուր թույլտու-
վութիւնն պետք է ձեռակերպվի հասուկ ակտով՝ նշե-
լով հղի կնոջ անունը, հայրանունը և աղջկանունը,
տարեքը, հղիութեան ժամկետը, հիվանդութեան ճիշտ
դիագնոզը (բժշկական ցուցմունքներով սահմանված
անվանացանկով), որդեկտիվ տվյալները, վորոնք
հաստատում են դիագնոզը, ինչպես նաև ոպերա-
ցիան կատարելու հակացուցմունքների պակասու-
թիւնը:

Ակտը գրվում է յերկու որինակից, վորոն-
ցից յուրաքանչյուրը պետք է հաստատվի հանձ-
նողովի անդամների ստորագրութեամբ: Ակտի մեկ
որինակը տրվում է հղի կնոջ ձեռքը ներկայացնելու
համար վորոջ (ըստ ցուցակի, Առաժնի կողմից սահ-
մանված) բժշկական ստացիոնար հիմնարկին, վորտեղ
պետք է կատարվի արորտը, մյուս որինակը պետք է
մնա հանձնաժողովի գործերում:

Նույն կարգով ակտ է կազմվում արորտը մեր-
ժելու դեպքում:

9. Արորտի ոպերացիան կարող է կատարվել
բժշկական սահմանված ցուցմունքներով՝ բացառա-
պես հիվանդանոցներում կամ ծնողաբերական տնե-
րում: Հղի կնոջ մոտ արորտի թույլտու-
թեան ակտի բացակայութեան դեպքում, վորը պետք է տրված լի-
նի համապատասխան բժշկական հանձնաժողովի կող-
մից, բժշկական հիմնարկը, վորտեղ ուղարկված է
հղի կնոջ, իրավունք չունի արորտի կատարելը մեր-
ժելու:

10. Արորտները կատարվում են վճարով: Վճարի

չափը սահմանվում է միութենական հանրապետու-
թեան Առժողովոստանների կողմից:

11. Արորտի յուրաքանչյուր ոպերացիայի հա-
մար կազմվում է, ըստ ընդհանուր կանոնների, հի-
վանդութեան պատմութիւն և, բացի դրանից, յու-
րաքանչյուր ոպերացիա գրանցվում է հասուկ ժու-
նալի մեջ, վորի ձեռք սահմանում է ԽՍՀՄ-ի Առժո-
ղութեան:

Բժշկական հանձնաժողովի կողմից տրված արոր-
տի թույլտու-
թեան ակտը պետք է պահվի թուժող
հիմնարկում, վորը կատարում է արորտը, հիվան-
դութեան պատմութեան հետ միասին:

12. Վոչ լրիվ արորտով հղի կանայք (հիվանդա-
նոցից դուրս սկսված) ընդունվում են բացառապես
հիվանդանոցներում կամ դրա համար հատկացված
հասուկ բուժհաստատութիւններում: Վոչ լրիվ
արորտները դուրս են աղացի յեն յենթարկվում հի-
վանդութեան պատմութեան և ժուրնալի գրանցումնե-
րի մեջ:

Վոչ լրիվ արորտով հղի կնոջ հղիութիւնն ընդ-
հատելու արտաքին միջամտման ցուցանիշներ ունեցող
դեպքում հղի կնոջն ընդունող բժիշկը ճշտութեամբ
պետք է նրա հիվանդութեան պատմութեան մեջ գրի
կնոջ ստատուսը և հայտնի աղբ դեպքի մասին դա-
տաւորութեան:

13. Յերկրային (մարդային) առաժնի վարիչը և
Առժողովոստանները լիակատար պատասխանատւութեան
են վրում բժշկական հանձնաժողովների ճիշտ աշխա-
տանքի համար՝ ըստ ներկա կանոնադրութեան:

Բժշկական հանձնաժողովի անդամները սահման-
ված բժշկական ցուցմունքների բացակայությամբ դեպ-
քում աբորտներ թույլատրելու համար յենթաբերվում
են քրեական պատժի, վոր նախատեսված է ԽՍՀՄ-ի
Կենտրոնական Կոդեքսի 1936 թվի հունիսի
27-ի վորոշման յերկրորդ հոդվածով:

ԽՍՀ Միության Առողջապահության Ժողո-
վերդական Կոմիտեի Գ. ԿԱՄԻՆՍԿԻ

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՑՈՒՑՄՈՒՆՔՆԵՐ ՀՂԻՈՒԹՅԱՆ ԱՐՋԵՍՏԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՏՄԱՆ (ԱՐՈՐՏԻ) ՈՊԵՐԱՑԻԱՅԻ ԱՌԹԻՎ

Աբորտի առթիվ բժշկական ցուցմունքներն են
հանդիսանում. —

1. Մրտի և արյունատար անոթների ծանր և կա-
յուն որդանական հիվանդությունները. անդուարդիա-
նեքը սրտի լեղվակների անատոմիական հիվանդու-
թյամբ, սրտի լեղվակների անատոմիական հիվանդու-
թյամբ և սրտի մկանունքների հիվանդությունն ան-
բավարար արյան շրջանառության դեպքերում (ու-
ռուցքներ, լծացած լյարդ, ցիանոզ շնչառություն, և
վայուն գիպերոտոնիա, անկախ հղիությունից):
2. Յերկամուքների բորբոքման դեգեներատիվ և
կարծրացող փոփոխությունների կայուն ձևեր և նրանց
ֆունկցիաների սահմանափակմամբ:
3. Յերկկողմանի նեֆրոլիտալիա (ոկնոգենով
սահմանված):
4. Թոքախտի բաց ձևեր, ինչպես նաև թոքերի և
լանջաթաղանթի փակ թոքախտային փոփոխությու-
նները կայուն ինտոքսիկացիաների հետ միասին:
5. Միզատար ճանապարհների վորովայնամաշկի,
փորտաթերի, վուսկորների, հոդերի, վրկորդի թոքախտ:
6. Լյարդի խրոնիկական սրբենիխմատողային

Հիվանդություն՝ Ֆունկցիաների արտահայտված խանգարումով:

7. Բազեդովի Հիվանդություն՝ արտահայտված սխտեմի արտահայտված պակասությամբ, կամ այլ կայուն ինտոքսիկացիաներով:

8. Չարորակ արյան պակասություն (բերմերյան ձև) և հղի կանանց չարորակ սակավարյունություն):

9. Լեյկոզներ (սպիտակարյունություն):

10. Հիվանդներ, վորոնք տառապում են կամ տառապել են չարորակ ուռուցքներով:

11. Ընկնավորություն — հաստատված բուժ-հիմնարկի կողմից:

12. Տեսողության նյարդի ռետինիտներ կամ նեվրիտներ, վորոնք առաջացել են հղիության հետեւանքով, կամ ծայրամասային անոթային սխտեմի հիվանդություն:

13. Յեղջերաթաղանթի ծանր հիվանդացում, որ-դանիզմի հյուսման հետեւանքով, կամ ենդոկրինյան քայքայում, վորոնք առաջացել են հղիության հետեւանքով (որինակ, դիպոտիոն-կերատիտ, կերատոկոնուս):

14. Կոնքի սեղմումը 7,5 սմ և ցած խակական կոնյուատում՝ կոնքի զգալի ձևափոխմամբ (դեֆորմացիայով) զանազան ծագումի, ինչպես նաև հեշտոցի զգալի սպիավոր փոփոխումները, վորոնք խանգարում են ծննդաբերությունը՝ ծնելու բնական ճանապարհների միջոցներով:

15. Աբորտը թույլատրվում է, յեթե մայրը, հայրը կամ յերեխաներից մեկն ունեցել են կամ ունեն

հետեւյալ հիվանդություններից մեկն ու մեկը, մորը կարող և ժառանգարար անցնել՝ դեմոֆիլիա, ապշություն, գենուինական ընկնավորություն, չիզոֆրենիայի կամ մանյակային դեպրեսիվ սիսիտիկ ծանր ձևերը, վորոնք յենթարկվել են հիվանդանոցային բուժման. աչքի ժառանգական ծանր հիվանդություններ, վորոնք տանում են դեպի կուրություն. ժառանգական իտուլություն ու համրություն. նյարդային սխտեմի ժառանգական գաղաղացող սխտեմային հիվանդություններ: Միանունային գաղաղացող արտա-Փիա, ժառանգական ատաղսիա:

Հղիության արեխտական ընդհատման (աբորտի) ոպերացիայի հակացուցմունքները.

Արհեստական արտադի ոպերացիայի հակացուցմունքներ հանդիսանում են.

1. Սուր և վոչ սուր գոնորեա (սուսանակ):

2. Սուր և վոչ սուր վուլվովադինիտներ և բարտոլինիտներ յուրաքանչյուր ծագումի ինչպես նաև ֆուրունկուլներ սեռային որզանների վրա:

3. Երողիաներ արզանդի պարանոցից ժահրաթորումների առկայությամբ:

4. Կցուկներում և նրանց չրջապատող վորովայնային հյուսվածքում բորբոքվող պրոցեսաների առկայությունը:

5. Բոլոր տեղական թարախակարված և ընդհանուր սուր ինֆեկցիոն հիվանդություններ:

Ծանոթութուն. — Աբորտի համար հակացուցմունքի առկայության դեպքում բժշկական

Հանձնաժողովը սխալ է նրան զուգադրել Հիմնա-
կան Հիշմանը թյան հետ, վորի առթիվ յենթա-
դրվում է կատարել արորտը և վորոշի հարցը,
մանրակրկիտ կշռադատելով, թե ինչն և լավ
կնոջ առողջության համար՝ պաշտպանել հղիու-
թյունը, թե, ընդհատել նրան վորոշ ոխակով:

ԽՍՀ Միության Առողջապահության Ժողո-
վրդական Կոմիտե՝ Գ. ԿՍՄԻՆՍԿԻ

Խ.Ս.Հ. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԿՈՄԻՏԵՅԻ ՑԵՎ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ

1936 թվի հունիսի 27-ի № 65/1134 վորոշումը

Արարտներն արգելելու, ծննդականների նյութական
ոգնությունն ավելացնելու, բազմանդամ ընտանիքա-
վորներին պետական ոգնություն սահմանելու, ծնըն-
դական տների, մանկամուրների և մանկապարտեզ-
ների ցանցի ընդարձակման, ակումետները չվնասելու
համար քրեական պատիժն ուժեղացնելու և ամուսնա-
լուծության պատիժն ուժեղացնելու և ամուսնալուծու-
թյան որենսդրության մեջ մի քանի փոփոխություն-
ներ մտցնելու մասին

Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխու-
թյունը, վոր սկիզբ դրեց ամեն մի դասակարգային
չահադործման վոչնչացման, դասակարգերի իսկ վո-
չնչացման, միաժամանակ սկիզբ դրեց նաև կնոջ կա-
տարյալ ու վերջնական ազատազրման:

Աշխարհի վոչ մի յերկրում քաղաքական, հասա-
րակական կյանքի բոլոր բնագավառներում ու ընտա-
նեական կենցաղում կինը չի ոգտվում այնպիսի լրիվ
իրավահավասարությամբ, ինչպես ԽՍՀՄ-ում:

Աշխարհի վոչ մի յերկրում կինը, վորպես մայր
ու քաղաքացուհի, վորի վրա ընկած է ծնելու և քա-
ղաքացիներ դաստիարակելու մեծ ու պատասխանա-
տու պարտականությունը, չի ոգտվում այնպիսի

հարգանքով և որենքի պաշտպանությամբ, ինչպես
ԽՍՀՄ-ում :

Սակայն քաղաքացիական պատերազմից ու զինված
ինտերվենցիայից հետո առաջին տարիներին սկըս-
ված անտեսական քայքայումը յերկրում և վանանց
նախահեղափոխական եպոխայից ժառանգած կուլտու-
րական մակարդակի անբավարարությունը, թույլ չը-
տվին նրանց անմիջապես լիովին ոգտագործել որեն-
քով արամադրված իրավունքները և ապագայի հա-
մար առանց յերկյուղելու կատարել քաղաքացունու
ու մոր իրենց պարտականությունները, վորը պատաս-
խանատու յե իր յերեխաների ծննդի և սկզբնական
դաստիարակման համար : Այդ առնչությամբ խոր-
հրդային իշխանությունը 1920 թվի նոյեմբերի 18-ին
կանանց համար թույլատրեց արբորտներ կատարելը
(հղիության արհեստական ընդմիջում), ինչպես գրում
ե Առողջապահության Ժողովրդական Կոմիսարիատը
և Արդարադատության Ժողովրդական Կոմիսարիա-
տը, քանի վոր «անցյալի բարոյական միացորդները և
ներկայի անտեսական ծանր պայմանները դեռևս հար-
կադրում են կանանց մի մասին՝ դիմել այդ ոպերացի-
ային» (Որենքների Ժողովածու, 1920 թիվ № 90 հոդ.
471) :

Լենինը դեռևս 1913 թվին գրել և, վոր դիտակից
բանալորները «անպայման թշնամի յեն նեոմալուուսա-
կանությանը, կոսրտացած ու յեսասեր մեղչանական
զույգի համար այդ հոսանքին, վորը վախեցած չըն-
ջում ե՝ «աստված տա ինքներս մի կերպ պահպնեք,
իսկ յերեխաներ արդեն ավելի լավ ե չունենալ» :

Սակայն, ըմբոստանալով արբորտի, վորպես սո-
ցիալական չարիքի դեմ, Լենինը բացահայտ կերպով
անբավարար եր համարում նրա դեմ կռելու համար
միայն արբորտն արդելող որենքները : Դեռ ավելին,
նա մատնանում եր, վոր կապիտալիզմի պայմաննե-
րում այդ որենքներն արտացոլում են միայն «տիրող
դասակարգերի կեղծավորությունը», — վորովհետե
նրանք «չեն բուժում կապիտալիզմի ցավերը, այլ
նրանց դարձնում են ասանձնապես վատորակ,
առանձնապես ծանր՝ ճնշված մասսաների համար» :
(16-րդ հատոր, եջ 498-499) :

Միայն սոցիալիզմի պայմաններում, ուր բացա-
կայում ե մարդու շահագործումը մարդու կողմից և
վորտեղ կինը հասարակության իրավահավասար ան-
դամ և, իսկ աշխատավորների նյութական բարեկե-
ցության առաջադիմող բարձրացումը հասարակական
զարգացման որենքն և հանդիսանում, վարելի յե
լուրջ կերպով դնել պայքարն արբորտի դեմ, այդ
թվում նաև արդելիչ որենքների միջոցով :

Կապիտալիստական շահագործման վոչնացումը
ԽՍՀՄ-ում, աշխատավորների նյութական բարեկե-
ցության աճը և քաղաքական ու կուլտուրական մա-
կարդակի հսկայական աճը թույլ են տալիս դնել Առող-
ջապահության Ժողկոմատի և Արդարադատության
Ժողկոմատի 1920 թվի նոյեմբերի 18-ի վորոշման վե-
րանայման հարցը :

Կանանց ու նրանց յերեխաների նյութական ան-
հրաժեշտ ապահովումը, պետական ոգնությունը

բաղձանդամ՝ ընտանիքներին, ծննդաբերական տներին, մանկամսուրներին ու մանկապարտեզներին ցանցի առավելագույն զարգացումը, ամուսինների առանձին ապրելու դեպքում յերեխայի հոր կողմից նրա պահպանման համար մնացած յեկամակա գումարի մինիմումի որոնադրական սահմանումը մի կողմից և արբորների արգելումը մյուս կողմից, յերեխաների պահպանման համար դատարանի միջոցած միջոցները չարամտորեն չմնացրելու համար պատիժն ուժեղացնելու հետ միասին՝ ամուսնալուծության որոնադրության մեջ մի քանի փոփոխություններ մտցնելով, ընտանիքին յեկ դեպի ընտանեական պարտականությունները թեթեւամտորեն վերաբերվելու դեմ պայքարելու նպատակով, — այդ են այն ուղիները, միտքի վրա պիտի կանգնել այն մեծ, ամբողջ ազգաբնակչությանը շուտօրով հարցը լուծելու համար։ Այդ ուղղությամբ խորհրդաւոր կառավարությունն ընդառաջում և աշխատավոր կանանց բաղձաթիւ գիմումներին։

Շարադրվածի առնչությամբ և հաշիւի առնելով նախադէի քննարկման ժամանակ քաղաքացիների կողմից արված վորոշ գիտողությունները, ԽՍՀ Միության Կենտրորմկոմն ու ժողկոմխորհը վորոշում են.

1. Արբորներն արգելելու մասին

1. Արբորների վնասակարությունը հաստատված լինելու առնչությամբ արգելել նրանց կատարումը, ինչպես հիվանդանոցներում և հատուկ բուժական հաստատություններում, նույնպես և բժիշկների տանն

ու հղիներին մասնավոր բնակարաններում։ Արբորներ կատարելը թույլատրել բացառապես այն դեպքերում, յերբ հղիության շարունակությունն սպառնալիք և ներկայացնում հղի կնոջ կյանքին կամ ծանր վնաս և սպառնում առողջությանը, նույնպես և ծնողներին՝ ժառանգությամբ հաղորդվող ծանր հիվանդությունների առկայության դեպքում և միայն հիվանդանոցների ու ծննդաբերական տների պալմաններում։

2. Հիվանդանոցից դուրս կամ հիվանդանոցում, սակայն մատնանշած պալմանների խախտմամբ արբոր կատարելու դեպքում քրեական պատիժ սահմանել արբոր կատարող բժշկի համար՝ մի տարուց մինչև յերկու տարի բանտարկություն, հակասանխտարակտն պալմաններում կամ բժշկական հատուկ վրթություն չունեցողների կողմից արբորներ վատարելու համար սահմանել քրեական պատիժ՝ յերեք տարուց վոչ պակաս բանտարկություն։

3. Կնոջն ստիպելու արբոր կատարելու համար սահմանել քրեական պատիժ՝ բանտարկություն մինչև յերկու տարի։

4. Հղի կանանց նկատմամբ, վորոնք արբոր են կատարում խախտելով նշված արգելումը, սահմանել վորպես քրեական պատիժ հասարակական պարտավանք, իսկ արբորների արգելման որենքը յերկրորդանդամ խախտելու դեպքում՝ տուգանք մինչև 300 ռուբլի։

2. Պետութեան կողմից ծննդականներին տրվող նյութական ոգնութեանը մեծացնելու և բազմապատկերմանիքներին պետական ոգնութեանը սահմանելու մասին.

5. Սոցիալական ապահովագրութեան որդաններում ապահովագրված ինչպես բանվորուհի, այնպես էլ ծառայող ծննդականների նյութական դրութեանը բարելավելու նպատակով մեծացնել պետական սոցիալական ապահովագրման միջոցներից նորածինի խնամքի համար անհրաժեշտ առարկաներ ձեռք բերելու համար տրվող նպատանների չափերը՝ 32 ռուբլուց մինչև 45 ռուբլի:

6. Յերեխային կերակրելու համար մորը տրվող նպատի չափն ամսական 5 ռուբլուց դարձնել 10 ռուբլի:

7. Չապահովագրված աշխատավոր կանանց՝ կոոպերատիվ արտելների և ձեռնարկովթյունների անդամների նկատմամբ սահմանել, վոր նշված նպատակները տան փոխադարձ ոգնութեան կոոպերատիվ դրամարկները նույն հիմունքներով:

8. Բեկանել այն սահմանափակումը, վոր սահմանված ե ծառայող կանանց համար Աշխատանքի որենքների որենադրելով (հոդված 132), նրանց հավասարեցնելով բանվորուհիներին արձակուրդի տեւողութեան տեսակետից, վորը տրվում ե ծննդաբերութեանից առաջ և հետո (56 որ ծննդաբերութեանից առաջ և 56 որ ծննդաբերութեանից հետո):

9. Քրեական պատիժ սահմանել կանանց հղիու-

թեան պատճառով աշխատանքի ընդունելուց հրաժարվելու համար, նույն պատճառներով աշխատավարձն իջեցնելու համար, որենքում նախատեսված հղի կնոջ վերջին վեց ամիսների աշխատանքի հաշվով նախկին աշխատավարձի պարտադիր պահպանումը՝ միաժամանակ նրան ավելի հեշտ աշխատանքի փոխադրելով:

10. Վեց յերեխա ունեցող բազմանդամ ընտանիքավոր մայրերի պետական նպատար սահմանել տարեկան յերեկու հազար ռուբլի՝ յուրաքանչյուր հաջորդ յերեխայի ծննդի ժամանակ՝ յերեխայի ծննդեան որեց սկսած հինգ տարվա ընթացքում, իսկ տաս յերեխա ունեցող մայրերի համար յուրաքանչյուր հաջորդ յերեխայի ծննդեան ժամանակ 5 հազար ռուբլի միանըվազ պետական նպատ և յերեկորդ տարվանից՝ յերեք հազար ռուբլի տարեկան նպատ, վորը տրվում ե յերեխայի ծննդեան որվանից սկսված հետեյալ չորս տարիների ընթացքում, սույն հոդվածը տարածելով նաև այն ընտանիքների վրա, վորոնք որենքի հրատարակման մոմենտին կունենան համապատասխան քանակութեամբ յերեխաներ:

3. Ծննդաբերական տների ցանցի ընդլայնման մասին.

Հանձնարարել միութենական հանրապետութեաների Առողջկոմատներին.

11. Քաղաքներում, արդյունաբերական և շրջանային կենտրոններում ապրող ծննդականներին հատուկ ծննդաբերական տներում, ծննդաբերական ոգնութեամբ լիովին ընդգրկելու նպատակով մինչև 1939 թ. հուն-

վարի 1-ը կառուցել և շահագործման մեջ դնել 11 հա-
զար նոր ծննդաբերական մահճակալներ, վորոնցից՝
1936 թվի պլանով նախագծված 4,200 մահճակալ-
ներին լրացուցիչ կերպով 2,000 մահճակալ,

1937 թվին 4,000 »»

1938 թվին 5,000 »»

12. Գյուղական վայրերում ծննդականներին ցույց
տրվող ստացիոնար ծննդաբերական ոգնությունը մի-
ծացնելու նպատակով, կառուցել և շահագործման մեջ
դնել 32 հազար ծննդաբերական մահճակալ, դրանցից
պետական բյուջեյի հաշվին՝ 16 հազար մահճակալ՝
գյուղական հիվանդանոցներին կից ծննդաբերական
բաժանմունքներում և 16 հազար մահճակալ՝ կոլտնտե-
սային ծննդաբերական տներ կազմակերպելու մի-
ջոցով, դրանց կազմակերպման արժեքի 75 տոկոսն
է հաշվի կոլտնտեսությունների և 25 տոկոսն է հա-
շվի պետական բյուջեյի:

Այդ թվում.

1936 թվի պլանով նախագծվածին լրացու-
ցիչ կերպով 1936 թվին 4,3 հազար ծննդաբե-
րական մահճակալներ գյուղական հիվանդա-
նոցներին կից և հինգ հազար ծննդաբերական
մահճակալներ կոլտնտեսային ծննդաբերական
տներին կից,

հիվանդանոցներին կից 4,000 մահճակալ
և կոլտնտեսային ծննդաբերական տներին կից
4,000 մահճակալ:

1937 թվին՝ հիվանդանոցներին կից 6,000
մահճակալ և կոլտնտեսային ծննդաբերական
տներին կից—6,000 մահճակալ 1938 թվին՝ հի-

վանդանոցներին կից—6,000 և կոլտնտեսային
ծննդաբերական տներին կից—6,000 մահճակալ:

13. Ծննդաբերական տների ոգնությամբ չսպա-
սարկվող ծննդականներին տանը մանկաբարձական ոգ-
նությամբ ապահովելու նպատակով մինչև 1939 թվի
հունվարի 1-ը ծավալել 14 հազար 400 նոր մանկա-
բարձական կետեր, դրանցից՝

1936 թվին՝ 2,700 մանկաբարձական կետ գյուղում և
1,370 մանկաբարձուհի նոր կոլտնտեսային
ծննդաբերական տներին կից:

1937 թվին՝ 5,000 մանկաբարձական կետ գյուղում և
2,00 մանկաբարձուհի նոր կոլտնտեսային
ծննդաբերական տներին կից:

1938 թվին՝ 6,700 մանկաբարձական կետ գյուղում և
2,000 մանկաբարձուհի նոր կոլտնտեսային
ծննդաբերական տներին կից:

4. Մանկամուկների ցանցի ընդլայնման մասին.

14. Մինչև 1939 թվի հունվարի 1-ը կրկնապատ-
կել քաղաքներում, խորհանտեսություններում, բան-
ջեններում և յերկաթուղային տրանսպորտում յերեխա-
ների համար մուկային մահճակալների գոյություն
ունեցող ցանցը, դրանց ընդհանուր թիվը հասցնելով
800 հազար մահճակալի, կառուցելով և շահագործման
մեջ դնելով՝

1936 թվի պլանով նախագծված 34,000 մահճակա-
լին լրացուցիչ կերպով

1936 թվին	160,000	նոր մահճակալ
1937 թվին	150,000	»»
1938 թվին	150,000	»»

Ընդամենը 400,000 »»»

15. Գյուղական վայրերում մինչև 1939 թվի հունվարի 1-ը կրկնապատկել ինչպես մշտական, այնպես էլ սեզոնային կոլտնտեսային մանկամասերի մսուրային մահճակալների գոյություն ունեցող ցանցը՝ մահճակալների թիվը մեծացնելով մշտական մանկամասերներում՝ 500,000 և սեզոնային մանկամասերներում՝ չորս միլիոն մահճակալով, վերջից՝

1936 թվի սրլանով նախազմված 70,000 մահճակալին լրացուցիչ կերպով կոլտնտեսային մշտական մանկամասերներում՝

1936 թվին	100,000	մահճակալ
սեզոնային մանկամասերներում 1936 թվին նախազմված մեկ միլիոն մահճակալին լրացուցիչ կերպով	500,000	»»
1937 թվին մշտական կոլտնտեսային մանկամասերներում	200,000	»»
սեզոնային մանկամասերներում	1,500,000	»»
1938 թվին մշտական կոլտնտեսային մանկամասերներում	200,000	»»
սեզոնային մանկամասերներում	2,000,000	»»
Նշված ցանցի ծավալման պեքահավոդությունը		

դնել միութենական հանրապետութայինների Առողջօդային կամատների և յերկրային, մարդային ու շրջանային գործադիր կոմիտեների վրա:

16. Քաղաքներում և արդյունաբերական վայրերում 1937 թվի հունվարի մեկից մանկամասերի աշխատանքը կատարել յերկու հերթափոխութայնով, որտեղ 16 ժամ, ներառյալ նաև հանգստյան որերը:

17. Առաջարկել միութենական հանրապետութայինների Առողջօդային կամատներին նոր բացվող հիմնարկութայիններն ապահովել համապատասխան վաղրերով, միջին-բժշկական անձնակազմի պատրաստման համար 1936 թվի հատկացումների վրա լրացուցիչ կերպով ավելացնելով 15 միլիոն ուղղի:

18. Առաջարկել միութենական հանրապետութայինների առօրյակամատներին յերեք տարվա ընթացքում՝ մինչև 1939 թվի հունվարի մեկը լրացուցիչ կերպով կառուցել կաթի 800 նոր խոհանոց քաղաքներում արդյունաբերական և շրջանային կենտրոններում՝ մինչև յերեք տարեկան յերեխաներին սնելու համար, այդ խոհանոցներից մատակարարել — ընդգրկելով 1,5 միլիոն յերեխա և ծավալելով՝

1936 թվին 1-ին կատվոգրիայի 30 խոհանոց (յուրաքանչյուր խոհանոց 83000 ուղղի արժողութամբ)			
2-րդ	»	100	» (յուրաքանչյուր խոհանոցը 65000 ուղղի արժողութամբ)
1937 թվին 1-ին	»	70	»
2-րդ	»	200	»
1938 թվին 1-ին	»	100	»
2-րդ	»	200	»

5. Մանկապարտեզների ցանցի ընդլայնման մասին.

19. Յերեք տարվա ընթացքում քաղաքներում, ֆարերկա-գործարանային բանչներում և յերկաթուղային տրանսպորտում ստացիոնար մանկապարտեզները գործող ցանցը յեռապատկել, հասցենելով այն (մանկապարտեզների գործող ցանցի 700·000 տեղերի գիմաց) մինչեկ 1939 թվի հունվարի 1-ը 2·100 հազար տեղի և խորհատեսուլթյուններում, գյուղական վայրերի ձեռնարկուլթյուններում ու հիմնարկուլթյուններում մինչև 300·000 տեղի՝ գործող ցանցի 130·000 տեղի գիմաց, վորի համար կառուցել և չահագործման մեջ մտցնել՝

1936 թվին՝ քաղաքներում՝ Ֆարերիկա -
դործարանային ավաններում և
յերկաթուղային տրանսպորտում
1936 թվի պլանով նախազմված
250․000 տեղին լրացուցիչ կերպով
էլի 150․000 տեղ
խորհտնտեսություններում և գյու-
ղական վայրերի ձեռնարկություն-
ներում ու հիմնարկություննե-
րում․ մանկապարտեզները մե-
ծաքման պլանը 1936 թվի համար
թողնել նախկին 60․000 տեղը
(Ընդամենը 190․000 տեղ)

1937 թվին քաղաքներում, ֆաբրիկ -
դործարանային բանչեհներում յեղի
յեղկաթուղային տրանսպորտում 300.000 »»
խորհրդայիններում յեղի

Էջով աշխատելով և փայտերի ձեռնարկում
 թյուրմեքություն ու հիմնարկում
 թյուրմեքություն 60.000 տևող

1938 թվին քաղաքներում, ֆաբրիկա-
գործարանային բանհներում, յեղ
յեղակաթուղային տրանսպորտում 700·000 »»
խորհրդատեսուծիքում յեղ
գյուղական վայրերի ձեռնարկու-
ծիքում՝ 50·000 »»

20. Մինչև 1939 թվի հունվարի մեկը ծավալել է ստացիոնար մանկապարտեզները կոլտնտեսուհիու-
նեքում, գոյություն ունեցող ցանցի 400.000 տեղին՝
ընթացիցի կերպով սովելացնել ելի 700.000 տեղ, չա-
հադործման մեջ մտցնելով՝

1936 թվի համարը նախադրված 150.000 տեղին

1936 թվին՝ 50.000 տեղ
(Ընդամենը 200.000 տեղ)

1937	17.11.15	240.000	»»
------	----------	---------	----

1938	Был	260.000	»»
------	-----	---------	----

1936	Թվին (ըստ 1936 թվի պլանի)	4.500.000	տեղ
1937	Թվին՝	7.800.000	»»
1938	Թվին՝	10.700.000	»»

Գյուղական վայրերում մանկապարտեզների և մանկական նախադպրոցական սեզոնային հրապարակների ցանցի ծախսերում հսկողությունը դեռևս միութենական

Հանրապետությունների լուսժողովմատներին, յերկրային, մարդային և շրջանային զործարդիր կոմիտեների վրա:

21. Պարտավորեցնել միութենական Հանրապետությունների լուսժողովմատներին արդեն 1936 թվի 2-րդ կեսում պատրաստել 50.000 դատարարական, այդ նպատակով այդ նոր բացվող մանկապարտեզների համար կադրերի պատրաստմանը հատկացնելով 1935 թվի հատկացումներին լրացուցիչ կելրպով 35 միլիոն ուսուցչի միութենական հանրապետությունների լուսժողովմատների նախահաշիվներով:

6. Մանկապարտեզների ղեկավարման կարգի փոխման մասին:

22. Փոխել ԽՍՀՄ Ժողովրդական 1935 թվի հունիսի 6-ի վորոշումը (Որենք. Ժող. ԽՍՀՄ՝ № 35, 1935 թ. հոգվ. 309). բոլոր մանկապարտեզների կառավարումն ու ղեկավարումը միութենական հանրապետությունների լուսժողովմատների սխառիմում կենտրոնացնելու մասին և տնտեսական ժողովմատներին հիմնարկությունների ու ձեռնարկությունների իրավասության հանձնել այն մանկապարտեզները, վորտեղ պահվում են այդ հիմնարկությունների և ձեռնարկությունների բանվորների և ծառայողների յերեսխանները, լուսժողովմատների իրավասության տակ թողնելով միայն այն մանկապարտեզները, վորոնք սպասարկում են իրենց մանկապարտեզները չունեցող մանր հիմնարկությունները և ձեռնարկությունները: Մանկապարտեզների անմիջական ղեկավարումը պետի այն ձեռնարկության կամ հիմնարկության վարչության

վրա, վորտեղ գտնվում և մանկապարտեզը, ներգրավելով այդ ձեռնարկությունների ու հիմնարկությունների Փարզործկոմներին և կոմյերիտական կազմակերպություններին միութենական հանրապետությունների լուսժողովմատներին վերապահել մանկավարժական ընդհանուր ղեկավարությունը, մանկապարտեզների ցանցի ճիշտ կառուցման հակողությունը և մանկավարժական կադրերի պատրաստումը:

ԽՍՀՄ Ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդը պետք և վորոշի մանկապարտեզների հանձնման ու ֆինանսավորման կարգը, ինչպես նաև նոր մանկապարտեզների կառուցման ու ֆինանսավորման կարգը՝ մանկապարտեզների ղեկավարման ու մասնավորման համար նոր սահմանված ախտեմի առնչությամբ:

7. վերոհիշյալ միջոցառումների ֆինանսավորման մասին:

23. Ըստ ներկա վորոշման, 1936 թվի համար պետական և տեղական բյուջեներով ու սոցիալական ապահովագրության բյուջեյով արդեն հատկացված 1.481,3 միլիոն ուսուցչի ղուբա ծննդաբերական մահճակալների, մանկաբարձական կետերի, մանկամսուրների, կաթի խոհանոցների և մանկապարտեզների համար 1936 թվին այդ հիմնարկությունների ցանցի շինարարության ու ծավալման համար հատկացնել 692,8 միլիոն ուսուցչի, հատկացումներ ընդհանուր գումարը 1935 թվի 875 միլիոն ուսուցչի գումաց հասցնելով 2.174,1 միլիոն ուսուցչի:

Մատենանշված 692,8 միլիոն ռուբլին գործադրել
կառուցելու՝

ա) Ծննդաբերական մահճակալներ քաղաքներում 22,2 միլ. ռուբլի	} հաշվելով շինարարության ինքնարժեքի 11-տոկոսի կրճատում
բ) Ծննդաբերական մահճակալներ գյուղերում 23,8 միլիոն ռուբլի	
գ) Մանկամսուրներ քաղաքներում 320 միլիոն ռուբլի	
դ) Մանկապարտեզներ գյուղերում 221 միլիոն ռուբլի	
յե) Կաթի խոհանոցներ 9 միլ. ռուբլի	

Ընդամենը շինարարության համար 596 միլիոն ռուբլի
Ոսկրատուխ ծախքերի համար՝

ա) Նոր բացվող ծննդաբերական մահճակալների և մանկաբարձական կետերի պահպանման համար 5 միլիոն ռուբլի

բ) 1936 թվի վերջում նոր կառուցված մանկամսուրների պահպանման համար 11,8 » »

գ) մանկապարտեզների գործող ցանցի ընդարձակման և բարելավման համար,—մանկապարտեզների համար ոգտագործելով և հարմարեցնելով նոր տրամադրվող տարածությունները, վերանդաները և մյուս թեթեւ տիպի շենքերը, գոյություն ղենեցող մանկապարտեզներում, բնակիչներից ազատված շենքերում փոքր նորոգում կատարելը 30 » »

Ընդամենը 46,8 միլիոն ռուբլի

Կադրերի պատրաստման համար՝

ա) Առողջարկական ժողովրդական մանկաբարձուհիների և բժշկական քույրերի պատրաստման համար 15 միլիոն ռուբլի

բ) Լուսժողովրդատի քաղաքային մանկապարտեզների դաստիարակ կադրեր ստատրատեղու համար 17 » »

գ) Լուսժողովրդատի գյուղական մանկապարտեզների դաստիարակ կադրեր պատրաստեղու համար 18 » »

Ընդամենը 50 միլիոն ռուբլի

24. Ըստ ներկա վերոշման 5,6 և 8 կետերի ծնունդականների ծննդաբերական ոգնությունն ավելացնելու համար հատկացնել 70,5 միլիոն ռուբլի:

25. ԽՍՀՄ Ժողովրդական Կոմիսարների Ֆորհուղը պետք է նախագծված շինարարությունն ապահովի անհրաժեշտ շինարարական նյութերով, ախպես վոր ժողովրդատները մինչև ս. թ. հուլիսի մեկը կարողանան սկսել շինարարությունը:

26. Մանկապարտեզների և մանկամսուրների միատեսակ ֆինանսավորման հաստատուն կարգ սահմանելու նպատկով՝ ի փոփոխումն աչխատավարձի ֆոնդի մեկ քառորդ տոկոսի չափով «Մանկամսուրների ու մանկապարտեզների պահպանման համար ձեռնարկությունների կողմից արվող պարտադիր մու-

ծումներն մասին» ԽՍՀՄ Ժողովուրդի 1935 թ. հունիսի 6-ի վտրոշման (որենքների ժողովածու ԽՍՀՄ № 35, 1935 թ. հոգվ. 310), 1936 թվին աղջկաների համար սահմանելու ուղղակի հատկացում պետական բյուջեյից 300 միլիոն ուրբլի՝ համապատասխան փոփոխություններ մտցնելով տնտեսական մարմինների ու հիմնարկությունների ֆինանսական պլաններին մեջ, նույնպես և պետական սոցիալական ապահովագրության բյուջեյի յեկամսի ու ծախքերի մասում:

8. Ալիմենտներ չվճարելու համար բրեական պատիժն ուժեղացնելու և ամուսնալուծության որոշումները մեջ փոփոխություններ մտցնելու մասին.

27. Ի փոփոխումն ամուսնության, ընտանիքի և խնամակալության մասին գործող օրենքների, դեպի ընտանիքն ու ընտանեկան պարտականությունները թեթեւամիտ վերաբերվելու դեմ պայքարելու նպատակով, սահմանել ամուսնալուծությունը կատարելիս բաժանվող ամուսիններին յերկուսին լե անձամբ 2000 կանչելը և ամուսնալուծության մասին բաժանվողների անցագրերի մեջ նշում կատարելը:

28. Ամուսնալուծության գրանցման վճարները բարձրացնել հետևյալ չափերով՝ առաջին ամուսնալուծությունը—50 ուրբլի, յերկրորդը—150 ուրբլի, յերրորդը և հետևյալները—300 ուրբլի:

29. Ալիմենտ վորոշելիս մի յերեխայի պահպանման համար բռնագանձել դատակրի ասացած աշխատավարձի $\frac{1}{4}$, յերկու յերեխաների պահպանման հա-

մար $\frac{1}{3}$ և յերեք ու ավելի յերեխաների պահպանման համար դատակրի աշխատավարձի $\frac{1}{2}$ տոկոսը:

30. Կորսնակությունների համար հաշվումը կատարել աշխուրների նույն նորմաներով:

Յեթե ալիմենտ ստացող մայր կորսնակություն դատակրի հետ աշխատում և մի կորսնակություն մեջ, պարտավորեցնել կորսնակությունը աշխուրը հաշվելիս անմիջապես հոր վատակած աշխարների համապատասխան մասը (համապատասխան յերեխաների ամուսնության) գրանցել մոր հաշվին: Յեթե մայրն աշխատում և ուրիշ կորսնակություն մեջ, հոր վատակած աշխարների համապատասխան մասի մոր անմիջապես աղջիկ փոխանցումը կատարվում է ալի կորսնակություն վարչության կողմից, վորտեղ աշխատում և դատակրի աշխուրը վերջնականապես հաշվելու ժամանակ:

31. Յերեխաների պահպանման համար դատարանի կողմից վորոշված միջոցները չվճարելու համար քրեական պատիժը բարձրացնել մինչև յերկու տարի բանտարկության, ալիմենտի վճարումից խուսափող հորը փնտրելու ծախքերը գրելով նրա հաշվին:

ԽՍՀ Միության կենտրոնական Գործադիր կոմիտեյի նախագահ՝ Մ. ԿԱԼԻՆԻՆ

ԽՍՀ Միության Ժողովրդական կոմիսարների կոմիտեյի նախագահ՝ Վ. ՄՈՂՈՏՈՎ

ԽՍՀ Միության կենտրոնական Գործադիր կոմիտեյի ֆուրտուղարի պարտականությունները կատարող՝ Ի. ՈՒՆՇԼԻՆՏ

Հրապարակված է ԽՍՀ Միության և Համառուսական կենտրոնի 1936 թվի հունիսի 28-ի լրաբերի № 149 և 1936 թվի որոշումների ժողովածուի № 34, հոգվ. 309:

**ԽՍՀ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ
ԿՈՄԻՏԵՅԻ ՅԵՎ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐ-
ՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ 1936 ԹՎԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 5-Ի
№ 76/1813 ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ**

Հիշուքյան դրդապատճառներով աշխատանքի ընդունելուց հրաժարվելու և նույն պատճառով աշխատավարձն իջեցնելու համար քրեական պատասխանատվության մասին.

ԽՍՀ Միության Կենտրոնական և Ժողովրդագրի 1936 թվի հունիսի 27-ի «Արքայադրոսն արգելելու, ծնունդականների նյութական հիշությունն ավելացնելու, բազմանգամ ընտանիքավորներին արտական ոգնություն սահմանելու, ծննդաբերական տներին, մանկամասերին և մանկապարտեզներին ցանցի ընդարձակման, ալիմենտները չվճարելու համար քրեական պատիժն առժեղացնելու և ամուսնալուծության որոշողությունների մեջ մի քանի սխալներով թյուններ մտցնելու մասին» վորոշման յերկրորդ բաժնի 9-րդ հոդվածի համաձայն (ԽՍՀՄ 1936 թվի Որ. Ժող. № 34, հոդ. 309) ԽՍՀ Միության Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեն և Ժողովրդական Կոմիտեների խորհուրդը վորոշում են.

Առաջարկել միութենական հանրապետությունների Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեներին և Ժողովրդական Կոմիտեների խորհուրդներին միութենական հանրապետությունների քրեական որոշողությունների մեջ

հոգաված մտցնել, վորը պատիժ պետք է սահմանել, ուղղվել — հարկադիր աշխատանքներ միջնակցական ժամկետով կամ մինչև 1.000 ռուբլի տուգանք՝ հղիության դրդապատճառներով կանանց աշխատանքի ընդունելուց հրաժարվելու և նրանց աշխատավարձը իջեցնելու համար:

Հիշյալ խախտումների կրկնողության դեպքում պատիժը մարտի և բարձրագույն մինչև յերկու տարի ազատազրկման:

ԽՍՀ Միության Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի նախագահ՝ Ա. ՉԵՐՎՅԱԿՈՎ

ԽՍՀ Միության Ժողովրդական Կոմիտեների Խորհրդի նախագահ՝ Վ. ՄՈՂՈՏՈՎ

ԽՍՀ Միության Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի ֆարտուղար՝ Ի. ԱԿՈՒԼՈՎ

Մոսկվա, Կրեմլ, 5 հոկտ. 1936 թվ.
№ 76-1813
(Որ. Ժող. № 51, հոդվ. 419)

«Հաստատում եմ»
Խ. Ս. Հ. Մ. Առողջապա-
հության ժողովրդական
կոմիտեի Կ. Կամինսկի
28 նոյեմբերի 1936 թիվ

ԱՌՈՐՏՆԵՐԻ ՀԱՅՎԱՌՄԱՆ ՈՒ ՀԱՅՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ

Ա. Արքայությունը բույսաբույս բժշկական համաձայնու-
ղովը.

ա) Վարում է 1) հանձնաժողովի ակտի գերքը
(ձև № 1 և 2) արքայություն կատարելու թուղթովու-
թյան ակտերը (ձև № 2): Ակտը գրվում է յերկու
որինակից, վորոնցից յուրաքանչյուրը պետք է հաս-
տատվի հանձնաժողովի բոլոր անդամների ստորա-
դրություններով: Ակտի մեկ օրինակը տրվում է հղի
կնոջ ձեռքը՝ ներկայացնելու համար վորոշ (ըստ Առ-
քածին կողմից սահմանված ցուցակի) բժշկական
ստացիոնար հաստատության, վորտեղ պետք է կա-
տարվի արքայություն: Ակտի մյուս օրինակը մնում է
հանձնաժողովի գործերում:

բ) Ներկայացնում է մարդային (յերկրային) Առ-
քածինների, վիճքածին Ավստոնում ԽՍՀՄ Առժողկո-
մատներին միութենական հանրապետություններին, վո-
րոնք չունեն մարդային բաժանում, Առժողկոմատներ-
ին, — ըստ պատկանելիության — բժշկական հանձնա-
ժողովի ամսական հաշվետվությունը՝ հաշվետու ամս-
վան հաջորդող ամսի յերեքին (ձև № 3):

Քաղաքային հանձնաժողովները քաղաքային Առ-
քածին հաշվետվություն են ներկայացնում նույն
ժամկետին (ձև № 3): Վերջինս ներկայացնում է
մարդային (յերկրային) Առքածին, Ավստոնում ԽՍՀ
ԽՍՀ հանրապետությունների Առժողկոմատներին, — ըստ
պատկանելիության՝ ամսի հաշվետվություն այն
ձևով, վորը սահմանված է մարդի համար (ձև
№ 4):

բ. Բժշկական հաստատությունները, վորոնք
արքայություն են կատարում և բժշկում են բուժական
հաստատությունից դուրս արքայություն սկսված հիվանդնե-
րին, տանում են՝ 1) յուրաքանչյուր արքայություն սկսվելի
հիվանդության պատմությունը. այն հիվանդներին,
վորոնք բուժհաստատություն են վնդուցնել բժշկա-
կան հաստատությունից դուրս սկսված արքայությու-
նի հիվանդությունների պատմությունը պահպանվում է
հատուկ կարտոտեկայում. 2) արքայության հաշվառման
քարտը (ձև № 5) (ինչպես վրիվ արհեստական, նույն-
պես և բուժհաստատությունից դուրս սկսված ար-
քայություն):

3) Լրիվ արհեստական արքայությունների օղակապակ-
սի ժուրնալ (ձև № 6): Բուժհաստատություններին
ուղարկվում են չրջանային (քաղաքային) արքածիննե-
րին արքայության հաշվառման քարտերը յուրաքանչյուր
ամսի 5-ին նախորդ ամսվա համար:

գ. Շրջանային (քաղաքային) Առքածին ուղարկվում է
մարդային (յերկրային) առքածին վիճքածին, Ավստո-
նում ԽՍՀ Առժողկոմատին, մարդային բաժանում չու-

նեցող ԽՍՀ անբարեկամության Առժողովումներն — ըստ պատկանելիության, արքայի հաշվառման բոլոր քարտերը (բոլոր բուժական հաստատությունները) վրչ ուղքան նախորդ ամսին հաջորդող՝ ամսի տասը:

դ. Բաղադրածինն ուղարկում է մարդային (յերկրային) առաջին՝ վիճակագրական բաժնին, Ավտոնոմ ԽՍՀ Առժողովումներն և մարդային բաժանում՝ չունեցող ԽՍՀ Առժողովումներն — ըստ պատկանելիության՝ 1) արքայի հաշվառման քարտերը հաշվառու ամսին հաջորդող ամսի 15-ին, 2) ամսի վիճակագրական հանձնաժողովի աշխատանքի մասին և կատարված արքայների մասին (ձև № 4) — հաշվառու ամսին հաջորդող՝ ամսի 10-ին:

ե) Մարդային (յերկրային) առաջինները, Ավտոնոմ ԽՍՀ Առժողովումները ա) ուղարկում են ԽՍՀ Առժողովումների վիճակագրական բաժնին հաշվառված թվուն՝ հանձնաժողովի աշխատանքի և կատարված արքայների մասին — հաշվառու ամսին հաջորդող ամսի 20-ին:

Հաշվառված թվունը կազմվում է՝

1. Հանձնաժողովների հաշվառված թվունների,
2. Բաղադրային Առաջինների ամսի վիճակագրականների և
3. Արքայի հաշվառման քարտի մշակման արդյունքների հիման վրա (բ) կատարված և հաշվային քարտերի խորը մշակում (տես Զ բաժին կետ «բ»)

Զ. ԽՍՀ Առժողովումները՝

ա) ուղարկում են № 4 ձևով ամսի վիճակագրական

թվուն ԽՍՀ Միության Առժողովումների վիճակագրական բաժնին — հաշվառու ամսին հաջորդող ամսի 30-ին.

բ) կատարվում են հաշվառու քարտերի խորը մշակումը՝ ԽՍՀ Միության Առժողովումների ցուցմունքներով և ծրագրով՝ համաձայնեցված ժողովրդա-տնտեսական հաշվառման կենտրոններին:

264 No 1

Հասարակած և

hU 2U ԳԼԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՃՏՀԻՎ

4075 1936 7/11 10565

28 № 767

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԱԿՏԵՐԻ ԳԻՐԳ

Հղիության արհեստական ընդհատման վերաբերյալ
տրվող դիմումների քննության մասին

ဥပဇ္ဈိယနိပါတ်

புரையாறு

• մարդի (յերկրի), Աստուծոյ յԱՀ

2684 479897

[illegible]

Հաստատված է ԽՍՀՄ Պետական
Ժ. Տ. Կ. Վ. կողմից 1936 թվի
նոյեմբերի 28-ին № 767

ԱԿՏ №

« . . . » 193 թ. տրված է
. մարզի
(Դեբիտի) չրջանի
Ավտոնոմ ԽՍՀ
քաղաքի

Հանձնաժողովի կողմից
քաղաքացուհի
(անունը, հայրանունը, ազգանունը)
. . . տարեկան, վոբն ունի հղիության
(ժամկետը)

առ այն, վոբ նրան թույլատրված է կատարել հղիու-
թյան արհեստական ընդհատում

Հ ի մ ք՝ մանրամասն դիագնոզը

.
.
.

արքայի առթիվ բժշկական ցուցմունքների
անվանացուցակի հերթական համարը

Յեթե կան հակացուցմունքներ, — հիշատակել յեւ
նշել արքայի թույլ տալու դրդապատճառները

.
.

Տրված է ներկայացնելու համար
.
(Բուժհաստատության անունը)

Կնիքի Հանձնաժողովի նախագահ՝
տեղը Հանձնաժողովի անդամներ՝

Յերեսի կողմը

Ձև N° 3

Հաստատված է ՍՍՀՄ Պետպլան-
նի Ժ. Տ. Հ. Կ. Վ. կողմից 1936
թվի նոյեմբերի 28-ին N° 767

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Բժշկական համաժողովի արդյուի մասին տրված դի-
մումների ֆինուքյան վերաբերյալ

193 . . . թվի ամսվա համար
Ուղարկվում է քաղաքային, մարզային (յերկ-
րային) առբաժիններին, մարզային բաժանում
Հումեցույ Ավտոնոմ ՍՍՀ Առժողովատան,
ըստ սրտական լիության՝ հաշվետու ամսվան
հաջորդող՝ ամսի 3-ին:

. մարզի (յերկրի) Ավտոնոմ ՍՍՀ
չրջանի

քաղաքի

1. Արտուրի մասին տրված դիմումների թիվը . . .
2. Արտուր մատարելու առթիվ տրված թույլտվու-
թյունների քանակը Այդ թվում՝ քաղա-
քում ապրողներին դուրսական վայրե-
րում ապրողներին
3. Այն անձանց թիվը, վորոնց աբորտը չի թույլ-
տրված Այդ թվում՝ ըստ բժշկական
հակացուցմունքների

Համաժողովի նախագահ՝

« . . . » . . . 193 . . . թ.

ՀԵՏԵՎ ԿՈՂՄԸ

ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ ՅԵՎ ԼՐԻՎ
ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ԱԲՈՐՏՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ ԸՍՏ ԲԺԸ-
ԿԱԿԱՆ ՅՈՒՑՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ԲՆՈՒՅԹԻ

Այս Համ կարգի	Հիվանդությունների անունը և նրանց խմբերը	Թույլտվու- թյունների քանակը	Կատարված աբորտների թիվը
1	Սրտի և արյունատար անոթների ծանր և կայուն որգանական հիվանդու- թյուններ		
2	Ցերիկամունքների բորբոքման դեղե- ներատիվ և կարծրացող փոփոխու- թյունների կայուն ձեվեր, նրանց ֆունկցիաների սահմանափակմամբ		
3	Ցերիկոդանի նեֆրոլիտազիա		
4	Թոքախա ա) բաց ձեվերը բ) փակ ձեվերը, կայուն ինտոքսի- ցիաներով		
5	Մյուս որգանների թոքախա		
6	Լյարդի խրոնիկական պարենխիմա- տոզայի հիվանդություններ		
7	Բազեզովի հիվանդություն		
8	Չարորակ արնապակասություն		
9	Լեյկոզներ (սպիտակաբնույթյուն)		
10	Չարորակ ուռուցքներ		
11	Ընկնալորություն		
12	Աչքերի հիվանդություններ		
և	ա) ուռնիխաներ և նեվրիտներ		
13	բ) յիղճերաթաղանթի հիվանդու- թյուններ		
14	Կոնքի և հեշտուցի անոմալիա և դե- ֆորմացիա		
15	Ժառանգական հիվանդություններ այդ թվում՝ Դեմոֆիլիա Լենկալորություն		

Հաստատված է ԽՍՀՄ

Պետական ԺՏՀԿՎ

կողմից 1936 թվի նո-

յեմբերի 28-ին № 767

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Համաձայնության աշխատանքի մասին՝ արդյունքների առ-
թիվ տրված դիմումների բնութագրյալ յեվ կատարված
արդյունքների առթիվ

193 . . . թ ամսի համար

Ուղարկվում է քաղաքային
մարզային (յեթկրային) Առ-
րաժինների, Ախտոնոմ ԽՍՀ
Առժողկոմատների կողմից՝
ԽՍՀ Առժողկոմատներին —
հաշվետու ամսվա հաջորդ
ամսի 20-ին. ԽՍՀ Առժողկո-
մատների կողմից՝ ԽՍՀ Մի-
ության Առժողկոմատին —
հաշվետու ամսվա հաջորդ՝
ամսի 30-ին:

մարզ (յեթկիր) ԱԽՍՀ

քաղաք

1. Առթաժնի կողմից ստատարկվող աերխտրիտ-
յում դտնվող հանձնաժողովներին թիվը . . .

1. Արտրոնի մատին տրված դիմումների թիվը . . .

3. Արտրա անելու առթիվ տրված թույլտու-
թյունների թիվը

այդ թվում քաղաքում ապրողների

գյուղական վայրերում ապրողների

4. Այն անձանց թիվը, վորոնց արտրտը չի
թույլ տրված

այդ թվում ըստ բժշկական հակացուցմունք-
ների

5. Կատարված լրիվ արհեստական արտրտների
թիվը

այդ թվում քաղաքում ապրողների

գյուղական վայրերում ապրողների

6. Սկսված արտրտով բուժհաստատություններ
մտածների թիվը

այդ թվում քաղաքում ապրողներ

գյուղական վայրերում ապրողներ

7. Սկսված արտրտով մտածները ընդհանուր թվից՝
ինքնաբերաբար սկսվածներ
յեվ արհեստականորեն սկսված

8. Արտրտների թիվը, վորոնք մահով են վերջացել
և սկսված են յեղել բուժհաստատություննե-
րից դուրս՝ լրիվ արհեստական ձևով

« . . . » 193 . . . թիվ

Առթաժնի վարիչ՝

ՀԵՏԵՎԻ ԿՈՂՄԸ

54

Leaf No 5

ԸՍՏ ԲԺԵՎԱԿԱՆ ՑՈՒՑՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ԱՐՋԵՍՏ-
ԿԱՆ ԱՐՈՐՏԻ ՈՂԵՐԱՑԻԱՆԵՐԻ ԺՈՒՐՆԱԼ

(Բուժական հաստատությունից լին անուներ)

Բնակավայրը Նրջանը
 Մարդիկ, իրերի, Ավ-
 տանո՞ւք ԽՍՀ

ԱՆՁ ըստ կարգի	1
Հիվանդի ընդունելության որոշում ժամը	2
Ազգանունը, անունը, հայրանունը	3
Տարիքը	4
Հղիության ժամկետը	5
Ըստ հերթի վրձի հղիությանն է	6
Ունի կողմից և տրված արտաթուղթային փութային փութեր	7
Թուղթային փութի №	8
Հիվանդության անունը, վորը հիմք է հանդիսացել արտաթուղթային, նշելով նաև արտաթուղթի համար ցուցմունքների անվանացանկի հերթական համարը	9
Հիվանդի ընդունումը դրու-թյունը ընդունվելիս	10
Յնքը և կատարված արտաթուղթային փութերի անունը	11
Ուղեբացիայի ձևերը	12
Բարձրություններն ուղեբացիայի ժամանակ	13
Ըստ հիմնական հիվանդության	14
Հետադարձությունները	15
Դուրս, գրվելու որը	16
Դրությունը դուրս գրվելիս	17

Ա Ր Ո Ր Տ Ի Գ Ա Ր Տ

Ուղարկվում է ամեն ամիս՝ 1) բուժ-հաստատության կողմից՝ չրջանային (քաղաքային) առբաթին՝ հաշվետու ամսվան հաջորդող ամսի 5-ին, 2) չրջանային (քաղաքային) առբաթին՝ հաշվետու ամսվան (յերկրային) առբաթին, Ավտոնոմ ԽՍՀ Առժողկոմատին և մարդային բաժանմունք չունեցող ԽՍՀ Առժողկոմատին՝ հաշվետու ամսվան հաջորդող ամսի 10-ին, 3) մարդային (յերկրային) առբաթինների Ավտոնոմ ԽՍՀ Առժողկոմատների կողմից ըստ ԽՍՀ Առժողկոմատի պահանջի:

(Բուժական հաստատության անունը)
Բնակավայրը չրջանը
Մարզ (յերկիր), Ավտոնոմ ԽՍՀ
« » 193 թ. ընդունվել է հիվանդը

(Ազգանունը, անունը, հայրանունը)
Ապրում է մշտապես գյուղում, քաղաքում (ընդգծել)

ինքնաբերաբար տքուրտի առթիվ, արհեստականորեն
առթիվ, վորն ակամել ե բռնակահան հաստատա-
թյունից դուրս՝ արուրտի վատարելու համար լրտ բեր-
կական ցուցմունքի (ընդգծել)

[illegible][illegible]

Բուժող բժշկի ստորագրութեամբ

հ.Ս.Հ.Մ. Առօրեական մատուցում 1936 թվի նոյեմբերի 28-ի
 Հրահանգչական նամակը՝ որոշումների բժշկական հսկողու-
 թյան մասին. 3
 հ.Ս.Հ.Մ. Ժողովումորհի 1936 թվի նոյեմբերի 22-ի
 № 2012 վորդումը արորտներին թույլատվության կարգի մա-
 սին ըստ բժշկական ցուցմունքների 6
 Հղիության արհեստական ընդհատման (աբորտի) ոպե-
 րացիայի թույլատվության կարգի կանոնադրություն . . . 10
 Բժշկական ցուցմունքները հղիության արհեստական
 ընդհատման (աբորտի) ոպերացիայի առթիվ: Հղիության
 արհեստական ընդհատման (աբորտի) ոպերացիայի հակա-
 ցուցմունքները 17
 հ.Ս.Հ.Մ. Կենտրոնական Գործադիր կոմիտեյի և Ժողո-
 վրդական կոմիտեներին խորհրդի 1936 թվի հունվարի 27-ի
 վորդումը՝ արորտներն արգելելու, ծննդկաններին նյութա-
 կան ողնությունն ապկացնելու, բազմանդամ ընտանիքավոր-
 ներին պետական ողնություն սահմանելու, ծննդարերական
 տարրի, մանկամոտոքները և մանկապարտեզների ցանցի ըն-
 դարձակման, ալիմենտներ չվճարելու քրեական պատիժի
 ուժեղացնելու և ամուսնալուծության որենադրության մեջ
 մի քանի փոփոխություններ մտցնելու մասին 21
 հ.Ս.Հ.Մ. Կենտրոնական Գործադիր կոմիտեյի և Ժողո-
 վրդական կոմիտեներին խորհրդի 1936 թվի հոկտեմբերի
 5-ի վորդումը՝ հղիության դրդապատճառներով աշխատան-
 քի ընդունելուց հրաժարվելու և նույն պատճառով աշխա-
 տավարին ինքնելու համար քրեական պատասխանատվու-
 թյան մասին 40
 Արորտների հաշվառման ու հաշվետվության կանոն-
 ները 42
 Արորտների դոկումենտացիայի և հաշվառման ձևերը . 47
 1. Բժշկական հանձնաժողովի ակտերի գրքը . 49
 2. Բժշկական հանձնաժողովի ակտը . 51
 3. Բժշկական հանձնաժողովի հաշվետվությունը . 53
 4. Հաշվետվություն հանձնաժողովի աշխատանքի մա-
 սին 57
 5. Ոպերացիաների ժուռնալը . 59
 6. Աբորտի քարտը

Главлит № 418 Ст. 364 А—Б. Тип. III Интернационал.
Баку, ул. Саратовца-Ефимова, 29 Зак. № 4056. Тираж 1250.

NL0266762

7899

2840

9162 80 4.

180

О медицинском контроле АБОРТОВ

ИНСТРУКТИВНОЕ ПИСЬМО
НАРКОМЗДРАВА СОЮЗА ССР
ОТ 28 НОЯБРЯ 1938 ГОДА.

Постановления Правительства.
